

DALOSOK,
DIAPORÁMA

A váci Madách Imre Művelődési Központ immár 15. alkalommal rendezte meg a Bartók Béla Zeneiskola nagyteremben az országos *Dunakanyar dalostalálkozó* hangversenyét. A megnyitót beszéd elhangzása után október 12-én 19 órakor és 13-án 10 órakor csendülnek fel ismert zeneszerzők művei. Fellelép többek között a szegedi Bartók, a budapesti Jeunesse és a debreceni Cantus kórus, valamint az Okisz Monteverdi együttese, a szegedi Canticum, a veszprémi Hóvirág, a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem és a váci Vox Humana kórus. Repertoárjuk legszelebb skáláját mutatják be, tudásukat szakemberek értékelik. A találkozózn szakmai kérdésekre is választ kapnak az együttesek.

Idén 11. alkalommal rendezik meg Vácott a Madách Imre Városi Művelődési Központban október 10. és 13. között a nemzetközi diaporáma-fesztivált. A találkozózn Belgium, Csehszlovákia, Magyarország, Franciaország, Hollandia és az NSZK legjobb fotósa mutatják be alkotásaikat. A részt vevő országok 33 szerző 51 művét küldték el értékelésre. A zsűri döntése alapján 20 szerző 24 alkotását láthatja a közönség. Vendégként részt vesz a találkozózn Ausztria és Lengyelország fotóművész képviselője is, akik a többi meghívottal közösen városnézésen vesznek részt és a Dunakanyarral is ismerkednek. A többi között megtekintik a Petzva fotótechnikai gyűjteményt, majd ellátogatnak a Dunakanyar Fotóklub alkotó csoportjának tárlatára. A művelődési központban tartja közgyűlését a Magyar Diaporáma Multivizió Egyesület, s itt adnak egymásnak randevút a diaporáma-készülékek tervezői is.

N. P. J.

JOVÁNOVICS GYÖRGY szobrászművész kiállítása ma délután 6 órakor nyílik a Józsefvárosi Galériában (VIII., József körút 70.). A tárlatot (amely november 5-ig látogatható) Körner Éva nyitja meg.

KISS TAMÁS ÉS LACZKÓ VLADIMIR pantomimművészek Harlekinládák címmel mutatnak be műsört 28-án, szombaton délután 6 órakor a Marcibányi téri Művelődési Központ Ikrek klubjának évadnyitó összejövetelén.

GRIGORIJ GORIN: Fenomenének című vígjátékának bemutatóját 30-án, hétfőn este fél 9-kor tartják a Szovjet Kultúra és Tudomány Házának színháztermében. Rendező: Bozó László. Az előadást a Magyar Rádió egyenes adásban közvetíti.

KICSIKNEK, NAGYOKNAK

Családi vasárnap

Családi vasárnapot rendez október 6-án Szentendrán a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár. Kilenc és 15 óra között őszi cserébreviárt tartanak, amely keretében lesz ócskapiác, 13 órától árverésre bocsátják a délelőtti összegyűlt használható tárgyakat. A gyerekeknek ez idő

A kultúra kiadója

Húsz év után • Közös könyvesbolt-hálózat

Verset mondok, Egy örült naplója, A Latabárok. Néhány cím azok közül a sikerkönyvek közül, amelyek a Múzsák Közművelődési Könyvkiadó gondozásában láttak napvilágot. A Múzsák alig két esztendeje alakult, elődje, a Népművelési és Propaganda Iroda azonban már húsz esztendeje jelentet meg közművelődési kiadványokat. Nemes Iván igazgató, aki kezdettől fogva vezeti az irodát, majd a kiadó munkáját, elsőként a jubileumát ünneplő intézmény megalakulásának körülményeiről beszélt.

A közművelődési kiadványok, broszúrák, ismeretők létrehozása egy időben az egyes intézmények — Széchényi Könyvtár, Népművelési Intézet — feladata volt. A Népművelési és Propaganda Iroda azért alakult, hogy ezt a kiadói tevékenységet szervezettebbé, összefogottabbá tegye. Eleinte mindössze tizenhét munkatársunk volt, s kezdetleges technikai körülmények között dolgoztunk. A Múzsák Múzeumtól kaptunk egy több mint százéves nyomdagépet, azt használtuk a címek szedésére. A különféle intézmények megrendelésére létrehozott kiadványok csupán néhány száz példányszámban készültek, kizárólag szakembereknek. Csak megrendelésre dolgoztunk, saját kiadványaink nem voltak.

Sorozatok

Ma már nyomdai, kiadói és terjesztői feladatokat is ellátnak. Tevékenységi körük tehát állandóan szélesedett?

A megalakulásunk után három esztendővel a múzeumi kiadványok gondozása is a mi feladatunk lett, s ez magasabb nyomdatechnikai színvonalat követelt. Saját magasnyomozó gépet hoztunk létre a Várban, de talán ennél is fontosabb, hogy egyre több beleszólásunk volt a kiadványaink szerkesztésébe. Lassan az iroda önálló alkotóműhely lett, s egy idő után saját kiadványokat is megjelentettünk.

Mi volt az oka, hogy végül is önálló könyvkiadóvá alakulhattak?

A hagyományos közművelődési kiadványaink sorát olyan művészeti témájú művekkel bővítettük, amelyek nemcsak szakembereknek szólnak, hanem a művészetek iránt érdeklődő szélesebb olvasóközönségnek. Színházi, filmes és képzőművészeti sorozatokat indítottunk útnak, kerestük a könyvkiadásban meglévő fehér foltokat. 1970 óta saját folyóiratunk is megjelenik, Múzsák címmel. Később a kiadóvá szerveződő

iroda is ezt a nevet kapta.

Az első Múzsák-kiadvány 1984-ben Kodály Voyage en Hongrie című műve volt, amely hasonmás kiadásban látott napvilágot. Azóta folyamatosan jelentettek meg művészeti témájú könyveket, színészportrékat, színházi és filmművészeti tárgyú írásokat. A Múzsák mennyire érzi a könyvszakma nehézségeit?

Kölcsön

Valamivel könnyebb a helyzetünk a többi kiadóéval, mivel a nyomdai munkákat is magunk véggezzük. Így azt az összeget, amelyet az előállítás költségein túl a nyomdának kellene fizetnünk, újabb kiadványok létrehozására fordíthatjuk. A helyben levő nyomda előnye az is, hogy akkor sem kerülünk bajba, ha utánpótlásra van szükség, s lehetőleg rövidebb időn belül újra tudunk nyomni egy könyvet.

A közelmúltban több milliós kölcsönt adtak a Könyvértnek. Mi volt a céljuk ezzel az összeggel?

SZABRAXTONDOS

Rétegzene
— a javából

Ritka vendég a lemeztúdiókban Szabados György. A mai magyar dzsesszélet, a kortárs magyar zene sajátos egyénisége eddig kevés lehetőséget kapott. A Szabraxtondos még csak a harmadik lemeze — ezúttal duóban az amerikai Anthony Braxtonnal.

A tavalyi debreceni dzsessznapok alkalmával a Magyar Rádióban rögzített anyag Szabados-kompozíciókból áll, két ember tökéletes összhangjának eredménye. A magyar zongorista igyekezett jobban alkalmazkodni, s ez oda vezetett, hogy némiképp ismét a dzsessz felé közelített attól a képzeletbeli, elmosódott vonaltól, amely elválasztja a dzsesszt és a kortárs komoly zenét. A klarinétot és altzaxofonon játszó Braxton, már csak hangszereinek sajátosságai miatt is, lágyította Szabados keménységét, érzelmével töltötte meg a tudatos szerkesztésű darabokat. A jó együttműködés jó lemezt eredményezett, amelyre érdemes odafigyelni, addig a szük negyven percre, míg a tű végigfut a fekete barázdákon.

Nem, szó sincs róla, hogy ez a lemez óriási példányszámban fog elkeln. Rétegzene ez a javából, ráadásul egy szük rétegé, amely lépést tart a muzsika mai irányzataival és megőrizte nyitottságát. Talán még a dzsessz kedvelők mindegyikének sem tetszik, hiszen a dixieland vagy a dzsesszrock hívei számára ez idegen világ. De akinek a Bartók Béla útról több jut eszébe, mint a Mórész Zsigmond kortér, annak érdemes befektetni kilencven forintot. Mert Szabados György zenéjében tovább él a bartóki örökség, s Anthony Braxton is felvállalta azokat a gyökereket, melyek néhol egé-

Az, hogy szorosabb együttműködést alakítsunk ki. Tavaly közösen nyitottuk meg a Múzsák könyvesboltot a Ráday utcában, s még ebben az évben húsz közös árusítóhelyet létesítünk a fővárosban és vidéken. Ezek nagy része művelődési házakban lesz, Budapesten például a Petőfi csarnokban, az Ikarusban, a Marcibányi téri Művelődési Központban. Ezzel nemcsak az a célunk, hogy a Múzsák teljes választékát kínáljuk üzletlátozóhozunk létre, hanem az is, hogy a kiadványainkhoz kapcsolódva különféle műsorokat rendezzünk ezeken a helyeken, amelyek aztán segítenek abban is, hogy az olvasók igényeit jobban megismerjük. Különösen vidéken fontos ez, ahová eddig nehézkesen jutottak el a könyveink.

(kállai)

A Múzsák Könyvkiadó és a Könyvértékesítő Vállalat ma délelőtti sajtótájékoztatót tartott, amelyen a Múzsák könyvesbolt-hálózat létrehozásának tervét ismertették az újságírókkal.

Átverés

Sok lenge igényű krimiféle szórakoztató bűntény kerül mostanában a szemünk elé, a pénzügyi kényszerűség szorításának következményeként. De olyan lükécske és ostobácska, mint amit *Átverés* címen fognak a mozik vetíteni, szavamra, ritkán. A *Matt Cimber* nevű rendező neve alatt futó, színes amerikai kommersz mindent összeszedett, ami a különböző stílusirányzatok menő holmijának, divatos iflangjának számít. Belekeveredünk valamiféle bűnyűbe, amiről azt sem tudjuk, kinek mire jó. Csak azt látjuk, hogy valaki bűnhődik érte, aki nem is volt benne, de legalább így sakkban lehet tartani azt, aki benne volt. Aki bekeverül a pácba, az egy ropant szexis kislány, remek alakkal, jó színvonalú világgal stb., stb. A többi ugyanígy a forgatókönyv kénye-kedve szerint történik, a női börtönben legalább olyan mutatósan, mint a Las Vegas-i bűnbarlangok egyikében. A

nagy igyekezettel mozgalmassá gyúrt történet középpontjában továbbra is a kissé túl naivra vett, apró szemű *Pia Zadora* áll, azaz a szerelméért mindent feláldozó leányzó, akire egyszerre legalább tucat ügynök vigyáz. E sivatalagi mulatságban az egyetlen oázis *Telly Savalas*, aki van olyan művész, hogy tudja, miben vesz részt, még ha elvállalja is. Mit mondjak, látni rajta, hogy tudja; és persze nagy profizmussal tartja kezében az összes kártyát. Hogy ezek a kártyák mennyiben nyerők? Nos, Las Vegas igen mutatós díszletei között ez még a filmen is kétesélyes. Tény, hogy Las Vegas látni, még egy ilyen nagyon reklámgyanús külsőségben is, egy ideig érdekes, ám nem vagyok benne egészen biztos, hogy a szerzők nem cinikus ironiával, és nagyon tudatosan adták-e az *Átverés* címet ennek a viláldzó semmisségnek.

(bársony)

A megjelenés
kötelező

Elisabeth nemcsak szeretett édesapját veszti el hirtelen. Martin Haug, a járási tanácselnök halálával megszűnik a gondoskodás, ami az élet minden apró megpróbáltatásától is megóvta a tizenéves kislányt. Elisabeth élete megváltozik, most látja csak, hogy apja „tökéletessége” milyen sok apró emberi tévedésből tevődött össze, melyek beleszóltak például a lány szerelmének családi életébe is. Egy érzékeny serdülő gondolkodásában, jellemében végbemenő változást akarja ábrázolni az NDK film, s e feladatának néhány szép jelenettel, de túl sok üresjáratral felel csak meg. A lélektan mélységeibe leszállni kívánó alkotók — *Helmut Dziuba*, a rendező — a lendület indulás után leragadnak a jelenségek felszínén, jó néhányszor csak a főszereplő kislány, *Vivian Hanjohr* tehetsége mozdítja ki az eseményeket a

hólponttól. A felnőtt színészekről kevés segítséget kap, lapos figurák veszik körül, akikben legfeljebb csak megsejthetjük a valamikori konfliktusok nyomát.

(molnár)

CEGLÉDI ŐSZ címmel kilencedik alkalommal rendeznek a várost és környékét megmozgató kulturális eseménysorozatot. Az ünnepélyes megnyitót ma este 7 órakor lesz, s ez alkalommal Erkel Ferenc Bánk bán című operáját adják elő a Szegedi Nemzeti Színház művészei. Kiemelkedő eseménye lesz a Ceglédi Ősz '85-nek Konyorecsik János szobrászművész Perczel Mór ábrázoló szobrának felavatása. Mezőgazdasági, valamint ipari és kereskedelmi árubemutató, közművelődési tanácskozás, sportesemények gazdagítják a programot.

Filmtörténeti
sorozatok a TIT-en

A szabadegyetemi sorozatok közül az egyik legkedveltebb a filmművészeti csemegéket bemutató program. Az idei kínálatról *Perlaci Tamás*, két sorozat szerkesztője, egyben az előadók egyike tájékoztat:

Négy szériát indítunk ezen az őszön más-más programmal, de mind különleges csemegékkel. Szűreális a filmművészetben címmel az Új Tükör Klubmoziban tizenhét vetítést tartunk. Szerepel ezeken Bunuel első, Salvador Dalival készített filmjétől öregkori alkotásaiig hét mű, s olyan rendezők filmjei még, mint René Clair, Godard, Cavalcanti, Borowczyk, Costeau, Lenica és a cseh új hullám alkotói. A japán filmművészetet a Toldi moziban ismerkedhet a közönség. Kurusawa Akira hét filmjét, Shindo, Kobayashi,

mafilmek, melyek az első világháború után kerültek a mozikba, s amelyek közül néhányat most láthat először a magyar közönség.

A negyedik sorozatot is nevezhetjük filmtörténetinek, de ez az előzővel ellentétben a legújabb fejtezetekkel foglalkozik.

Igen, témája a kísérleti filmzés. Nálunk eddig nem vetített amerikai kisfilmek — az egyik például Andy Warholról szól — osztrák és jugoszláv kísérletek, Eggeling munkái szerepelnek ebben a műsorban. És persze a kísérletező magyar alkotók, akik közül jó néhányan — Erdély Miklós, Maurer Dóra, Peternák Miklós például — maguk is vendégek lesznek a vetítéseken.

Meddig lehet beiratkozni a zárkörű, bérletes előadásokra?

Természetesen a mozik befogadóképessége a döntő, de szeptember végéig még van mód rá, hogy a TIT budapesti szervezetének jelentkező érdeklődők számára új csoportokat is indítsunk.

(mol—)